

dr Iwona Szwed

Numer Orcid: 0000-0003-0221-0485

e-mail: iszwed@ur.edu.pl

BIOGRAM

UZYSKANE TYTUŁY I STOPNIE NAUKOWE

Tytuł magistra:

WSP Rzeszów, 1995: *Wirtschaftsdeutsch als eine spezifische Kommunikationsform.*

Stopień doktora nauk humanistycznych:

Uniwersytet Rzeszowski, 2009: *Zum Ausdruck von Intentionen in deutschen und polnischen Geschäftsbriefen.*

NAUKA

ZAKRES BADAŃ NAUKOWYCH:

- lingwistyka tekstu (głównie kontrastywna lingwistyka tekstów specjalistycznych)
- (kontrastywna) lingwistyka tekstów medialnych
- komunikacja międzykulturowa (głównie w sferze ekonomicznej)
- pragmalingwistyka
- translatoryka
- dydaktyka j.niemieckiego (głównie specjalistycznego - ekonomicznego i prawniczego) oraz
- dydaktyka przekładu (głównie specjalistycznego).

PROJEKTY NAUKOWE:

- Grant Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego na lata 2021-2022 z Programu „Doskonała Nauka” na realizację zadania: Organizacja Międzynarodowego Kolokwium Lingwistycznego "Kontrasty wewnątrz- i międzyjęzykowe" (nr DNK/SP/462267/2020) (udział jako: redaktor wniosku/kierownik projektu)
- Grant NPRH na realizację zadania: Tłumaczenie na język niemiecki oraz publikacja niemieckojęzycznej wersji monografii Bożeny Witosz *Genologia lingwistyczna. Zarys*

problematyki (Grundlagen der Textsortentheorie) (nr grantu 31H 12 0038 81, kierownictwo projektu: Zofia Bilut-Homplewicz, udział jako: wykonawca grantu), lata 2013-2015;

- Międzynarodowy projekt badawczy „Persuasionsstile in Europa” – projekt wspólny z naukowcami z Finlandii, Niemiec, Bułgarii, Grecji, Szwecji, Polski, Węgier (Uniwersytet w Helsinkach, Institut für moderne Sprachen, Fach Germanistik, kierownictwo projektu: prof. Hartmut Lenk, udział jako: wykonawca), lata 2011-2018;
- Międzynarodowy projekt badawczy „Stellenanzeigen im Employer Branding Kontext” – projekt wspólny z naukowcami z Finlandii, Niemiec, Polski, Austrii, Danii, kierownictwo projektu: Claudia Böttger (Europäische Fernhochschule Hamburg, Niemcy), Martin Nielsen (Uniwersytet Aarhus, Dania), Karin Luttermann (Katolicki Uniwersytetu w Eichstätt) i Magdalène Lévy-Tödter (Fachhochschule für Ökonomie und Management w Hamburgu) (udział jako: wykonawca), lata 2012-2017;
- Udział w realizacji grantu Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej / Stiftung für Deutsch-Polnische Zusammenarbeit *Text und Stil / Tekst i styl* (2009-2010);
- Udział w realizacji grantu Fundacji Fritz Thyssen Stiftung für Wissenschaftsförderung „Objektivität und Geltung von Werten”, lata 2012-2013.

STYPENDIA ZAGRANICZNE I POBYTY NAUKOWO-BADAWCZE:

- stypendium Deutscher Pädagogischer Austauschdienst – Gesamtschule Lich i Uniwersytet w Giessen (1994);
- pobyt naukowo-badawczy na Uniwersytecie Halle-Wittenberg (2000);
- stypendium Uniwersytetu Duisburg-Essen (2007).

INNE FORMY DZIAŁALNOŚCI NAUKOWEJ:

- założenie Ośrodka Badawczo-Dydaktycznego i Transferu Wiedzy „Tekst-Dyskurs-Komunikacja” przy UR (wraz ze współpracownikami z Zakładu Teorii Komunikacji Językowej) oraz działalność w tym Ośrodku;
- członek kolegium redakcyjnego czasopisma „tekst i dyskurs – text und diskurs” w latach 2012-2014 (nr 5,6,7);
- współorganizacja Międzynarodowej Konferencji Naukowej „Text und Stil” – 15-18.10.2009, Rzeszów;
- współorganizacja Międzynarodowej Konferencji Naukowej „Objektivität und Geltung von Werten” - 16-19.5.2012, Rzeszów;
- współorganizacja Międzynarodowej Konferencji Naukowej Stowarzyszenia Germanistów Polskich “Gegenwart und Zukunft der Auslandsgermanistik”, 9-11.05.2014, Rzeszów;
- współorganizacja Międzynarodowej Konferencji Naukowej „Medienlinguistik und interdisziplinäre Forschung”- 17-19.09.2015, Rzeszów;
- współorganizacja Międzynarodowej Konferencji Naukowej Młodych Lingwistów ATENA, 21-22.04.2021, Rzeszów (online);

- organizacja Międzynarodowej Konferencji Naukowej *Kolokwium Lingwistyczne "Kontrasty wewnątrz- i międzyjęzykowe"*, 8-11.09.2021, Rzeszów (online);
- udział w ponad 30 konferencjach naukowych (krajowych, w krajach niemieckojęzycznych oraz w Finlandii, Holandii, Słowenii, Chinach oraz Japonii);

CZŁONKOSTWO W STOWARZYSZENIACH NAUKOWYCH:

- Międzynarodowe Stowarzyszeniu Germanistów
- Internationales Organisationskomitee des Linguistischen Kolloquiums

PUBLIKACJE

MONOGRAFIE:

(2014): *Zum Ausdruck von Intentionen in deutschen und polnischen Geschäftsbriefen aus kontrastiver Sicht. Eine textlinguistische Untersuchung.* (=Studien zur Text- und Diskursforschung, Band 8). Frankfurt am Main u.a.: Peter Lang Verlag.

TLUMACZENIE MONOGRAFII:

(2015): Grundlagen der Textsortenlinguistik. Tłumaczenie na język niemiecki monografii Bożeny Witosz *Genologia lingwistyczna. Zarys problematyki.* (wraz z Anną Hanus) (=Studien zur Text- und Diskursforschung, Band 13). Frankfurt am Main u.a.: Peter Lang Verlag. Praca w ramach grantu z Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego, kierownik projektu – prof. Zofia Bilut-Homplewicz.

PRACE REDAGOWANE:

- (2010): *Text und Stil.* Frankfurt/Main, Wyd. Lang (współredakcja tomu wraz z: Bilut-Homplewicz, Z./ Mac, A./ Smykała, M.)
- (2020): *Tekst Dyskurs Komunikacja. Podejścia teoretyczne, analityczne i kontrastywne. Text Diskurs Kommunikation. Theoretische, analytische und kontrastive Ansätze.* (współredakcja tomu wraz z: Buk, Agnieszka / Hanus, Anna / Mac, Agnieszka / Miller, Dorota / Smykała, Marta)
- (2012): „tekst i dyskurs - text und dyskurs”, zeszyt nr 5, Warszawa/ Rzeszów (wraz z D. Miller oraz wydawcami serii Z. Bilut-Homplewicz i W. Czachurem).
- (2013): „tekst i dyskurs - text und dyskurs”, zeszyt nr 6, Warszawa/ Rzeszów (wraz z D. Miller oraz wydawcami serii Z. Bilut-Homplewicz i W. Czachurem).
- (2014): „tekst i dyskurs - text und dyskurs”, zeszyt nr 7, Warszawa/ Rzeszów (wraz z D. Miller oraz wydawcami serii Z. Bilut-Homplewicz i W. Czachurem).

ROZDZIAŁY W MONOGRAFIACH:

- (1999): *Zur Illokutionsstruktur im Geschäftsbrief*. [w:] Bilut - Homplewicz, Z. (red.): Zur Mehrdimensionalität des Textes. Wydawnictwo WSP w Rzeszowie. Rzeszów, s. 225-236.
- (1999): *Anwendung des Geschäftsbriefes im Unterricht im Fach Wirtschaftsdeutsch*. [w:] Heinemann, M./Kucharska, E./Tomiczek, E. (red.): Im Blickfeld: Didaktik des Deutschen als Fremdsprache. Beihefte zum ORBIS LINGUARUM. Wrocławskie Wydawnictwo Oświatowe. Wrocław, s. 201-213.
- (2001): *Möglichkeiten der Zuordnung des Geschäftsbriefes im Rahmen der Textsortentheorie*. [w:] Berdychowska, Z./Dębski, A./Heinemann, M. (red.): Im Blickpunkt: Textlinguistik und Pragmatik. Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego. Kraków, s. 261-271.
- (2003): *Implizite direkte Sprechakte in deutschsprachigen Geschäftsbriefen*. [w:] Teržan-Kopecky, K./Petrič, T. (red.): Germanistik im Kontaktraum Europa II. Maribor, s. 394-404.
- (2012): *Persuasive Kommunikation im polnischen und deutschen Wirtschaftskommentar der Online-Presse*. [w:] Lenk, Hartmut, E.H./ Vesalainen, Marjo (red.) Persuasionsstile in Europa. Hildesheim/ Zürich/ New York, s. 293-321.
- (2012): *Illokutionsstrukturen in der polnischen und deutschen Geschäftskorrespondenz – Vielfalt als Reichtum oder langweilige Konvention?* [w:] Gucza, F./ Heinemann, M./ Kellner, J.-D./ Mikołajczyk, B./ Warnke, I. (red.): Band 16. Akten des XII. internationalen Germanistenkongresses, Warschau 2010. Germanistische Textlinguistik. Digitalität und Textkulturen. Vormoderne Textualität. Diskurslinguistik im Spannungsfeld von Diskription und Kritik. Frankfurt am Main, Peter Lang, s. 157-164.
- (2013): *Übersetzungs- und bedeutungsrelevante deutsch-polnische Unterschiede in der Geschäftskommunikation vor dem Hintergrund der deutschen und polnischen „Kulturstandards“*. [w:] Thelen, Marcel/ Lewandowska-Tomaszczyk, Barbara (red.): Translation and Meaning, Maastricht, s. 183-190.
- (2013): *Direktive Sprachhandlungen in der polnischen und der deutschen Wirtschaftskommunikation am Beispiel der Geschäftsbriefe*. [w:] Hayashi-Mähner, Elke/ Takahashi, Ryosuke (red.): The use of language in everyday life – European Languages. Tokio, s. 125-139.
- (2013): Opracowanie i przeprowadzenie wywiadu "Głosy w dyskusji": *Gespräch über Text, Diskurs und Medien in der germanistischen und polonistischen Forschung*. [w:] „tekst i dyskurs - text und diskurs”, Zeszyt Nr. 6, s. 15-35; 36-59, Warszawa/ Rzeszów (wraz z D. Miller).
- (2014): *Geschäftsbrief in der germanistischen und polonistischen Text(sorten)forschung*. [w:] Gucza, S./ Wierzbicka, M./ Alnajjar, J./ Bąk, P. (red.): Polnisch-deutsche Unternehmenskommunikation. Frankfurt am Main, Peter Lang, s. 207-222.
- (2015): *Angewandte Linguistik für Fachleute und Laien aus der Forschungsperspektive von Gerd Antos*. [w:] Opiłowski, Roman/Czachur Waldemar (red.): Sprache – Wissen – Medien. Festschrift für Professor Gerd Antos. (= Breslauer Studien zur Medienlinguistik; 4). Atut – Neisse Verlag. Wrocław – Dresden. s. 11-21 (wraz z Z. Bilut-Homplewicz, A. Hanus).
- (2015): *Galizische Kochkunsttraditionen damals und heute – linguistisch-diachronische Untersuchung von Kochrezepten*. [w:] Hanus, Anna/ Büttner, Ruth (red.): (= Studien zur Text- und Diskursforschung 10). Peter Lang Verlag. Frankfurt/M. s. 413-427 (wraz z A. Hanus).
- (2016): *Zur Besonderheit der polnischen Presselandschaft und zur Stellung des Kommentars in den Tageszeitungen*. [w:] Lenk, H. (red.): Persuasionsstile in Europa II. Kommentartexte in den Medienlandschaften europäischer Länder. Hildesheim/ Zürich/ New York, s. 203-228. (wraz z A. Mac).
- (2017): *Stellenanzeige kontrastiv: zu sprachlichen Mitteln der polnischen und deutschen Mitarbeiteranwerbung online*. [w:] Nielsen, Martin/ Luttermann, Karin/ Lévy-Tödter, Magdalène (red.): Stellenanzeigen als Instrument des Employer Branding in Europa. Interdisziplinäre und kontrastive Perspektiven, Wiesbaden, s. 133-152.
- (2017): *Komentarz prasowy – innowacyjność a elementy prototypowe*. [w:] Hofman, I./ Kępa-Figura, D. (red.): Współczesne media. Gatunki w mediach. Lublin, s. 145-163.
- (2017): *Kulturelle Determiniertheit in der externen Unternehmenskommunikation*. W: Bilut-Homplewicz, Zofia/ Krauz, Maria (red.): Text im Fokus zweier Linguistiken. Aus der

polonistischen und germanistischen Forschung. Frankfurt a. Main: Peter Lang Verlag, str. 207-220.

- (2017): *Pressekommentare im Textsortennetz um die Papstwahl in polnischen Tageszeitungen*. W: Lenk, Hartmut E.H. / Giessen, Hans W. (red.): *Persuasionsstile in Europa III. Linguistische Methoden zur vergleichenden Analyse von Kommentartexten in Tageszeitungen europäischer Länder*. Hildesheim / Zürich / New York: Georg Olms Verlag, str. 247-262. (z Bilut-Homplewicz, Zofia; Mac, Agnieszka).
- (2019): Wolfgang Heinemann als Inspirator der Forschungs- und Bildungsstelle *Text – Diskurs – Kommunikation* – ein Gespräch. W: Wiktorowicz, Józef / Just, Anna / Owsinski, Piotr (red.): *Facetten der Sprachwissenschaft. Bausteine zur diachronen und synchronen Linguistik*. Berlin u. a., Peter Lang Verlag, str. 51-63 (współautorki: Bilut-Homplewicz, Zofia / Hanus, Anna / Mac, Agnieszka / Miller, Dorota / Smykała, Marta).
- (2019): Bewerten in gesellschaftlich ausgerichteten Kommentaren der überregionalen, regionalen und lokalen polnischen Tagespresse. W: Hans Giessen/ Hartmut E. H. Lenk (red.) *Persuasionsstile: in Europa IV. Typen und Textmuster von Kommentaren in Tageszeitungen*. Germanistische Linguistik, Heft 246-247, Hildesheim: Georg Olms Verlag, str. 185-209 (współautorki: Z.Bilut-Homplewicz i A.Mac).
- (2019): Zum interkulturellen Wissenstransfer innerhalb der Textlinguistik. W: Wiktorowicz, Józef / Just, Anna / Owsinski, Piotr (red.): *Facetten der Sprachwissenschaft. Bausteine zur diachronen und synchronen Linguistik*. Berlin u. a., Peter Lang Verlag, str. 99-114 (współautorka: A.Hanus).
- (2020): Präferenzen beim Gebrauch von persuasiven Mitteln in Kommentaren unterschiedlicher Zeitungstypen im deutsch-polnischen Vergleich. W: *Persuasionsstile in Europa: Strategien und Mittel des Überzeugens in Zeitungskomentaren aus kulturkontrastiver Sicht* / Hartmut E. H. Lenk, Hans W. Giessen (red.), Berlin : Frank & Timme, s. 101-122. (współautorki: Bilut-Homplewicz, Zofia / Mac, Agnieszka)
- (2020): Demokratisierung der Wissenschaftssprache? Kontrastive Analyse von polonistischen und germanistischen Kommunikations- und Ausdrucksformen in der wissenschaftlichen Schreibpraxis. W: Buk, A./ Hanus, A./ Mac, A./ Miller, D./ Smykała, M./ Szwed, I. (red.): *Tekst – Dyskurs – Komunikacja. Podejścia teoretyczna, analityczne i kontrastywne. Text – Diskurs – Kommunikation. Theoretische, analytische und kontrastive Ansätze*. Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego. Rzeszów 2020 (współautorka: A.Hanus).
- (2020): Elementy agresji językowej w strategiach komunikacyjnych stosowanych w specjalistycznym dyskursie poradniczym *online*. W: "Współczesne media. Przemoc w mediach", tom 2, pod red. Iwony Hofman i Danuty Kępy-Figury, Wydawnictwo UMCS, Lublin 2020, str. 225-240.
- (2020): Kommunikation in der vernetzten Gesellschaft. Zu sprachlichen Kürzungstendenzen in Online-Fachforen. W: Berdychowska, Zofia / Liedtke, Frank (red.): *Prägnante Kürze und mehr. Kurztex te und multimodale Kurzformen im öffentlichen Raum* (= Studien zur Text- und Diskursforschung, herausgegeben von Zofia Berdychowska / Zofia Bilut-Homplewicz, Band 25). Berlin · Bern · Bruxelles · New York · Oxford · Warszawa · Wien: Peter Lang, str. 231-245.
- (2020): Bewerten in gesellschaftlich ausgerichteten Kommentaren der überregionalen, regionalen und lokalen polnischen Tagespresse. W: *Persuasionsstile in Europa IV: Typen und Textmuster von Kommentaren in Tageszeitungen* / Hans W. Giessen, Hartmut E. H. Lenk (red.). Hildesheim ; Zürich ; New York : Georg Olms, S. 185-209. (współautorki: Bilut-Homplewicz, Zofia / Mac, Agnieszka).
- (2021) *Medienlinguistik und ihre Facetten* : Zu den Forschungsbeiträgen von Hartmut Lenk. W: Giessen, Hans W./ Lüger, Heinz-Helmut: *Text-, Diskurs- und Kommunikationsforschung*. Seria: Landauer Schriften zur Kommunikations- und Kulturwissenschaft; T. 29, Landau: Verlag Empirische Pädagogik, str.1-22. (współautorki: Bilut-Homplewicz, Zofia / Mac, Agnieszka).

TLUMACZENIA ROZDZIAŁÓW W MONOGRAFIACH:

- (2009) Brinker, Klaus: *Analiza strukturalna tekstu*. [w:] Bilut-Homplewicz, Z./ Czachur, W./ Smykała, M.: *Lingwistyka tekstu w Niemczech – pojęcia, problemy, perspektywy. Antologia tłumaczeń*. Wrocław, s.27-48 (tłumaczenie z j.niemieckiego na j.polski).
- (2009) Kwolek Andrzej/ Pop Teresa/ Grzebyk Barbara: *20 Jahre Erfahrungen in der Anwendung der lokalen Kryotherapie bei der Rehabilitation von stationären Patienten*. [w:] *Przegląd Medyczny Uniwersytetu Rzeszowskiego*. Rzeszów, str.149-153 (tłumaczenie na j.niemiecki).
- (2016) Johannes Hennies, Kristin Hofmann *Wczesne wsparcie bilingwalne: aktualne trendy w Niemczech* [w:] Małgorzata Zaborniak-Sobczak, Katarzyna Ita Bieńkowska, Edyta Tomińska (red.): *Wybrane problemy wsparcia wczesnorozwojowego i edukacji dzieci i młodzieży z wadą słuchu na przykładzie pięciu krajów europejskich*. (Tłumaczenie z j.niemieckiego)
- (2016) Claudia Becker *Edukacja bilingwalna dzieci z uszkodzonym słuchem w Niemczech*. [w:] Małgorzata Zaborniak-Sobczak, Katarzyna Ita Bieńkowska, Edyta Tomińska (red.): *Wybrane problemy wsparcia wczesnorozwojowego i edukacji dzieci i młodzieży z wadą słuchu na przykładzie pięciu krajów europejskich*. (Tłumaczenie z j.niemieckiego)
- (2020) Śladami struktur tekstowych i dyskursywnych. W: Buk, Agnieszka / Hanus, Anna / Mac, Agnieszka / Miller, Dorota / Smykała, Marta / Szwed, Iwona: *Tekst Dyskurs Komunikacja. Podejścia teoretyczne, analityczne i kontrastywne*. Text Diskurs Kommunikation. *Theoretische, analytische und kontrastive Ansätze*. Rzeszów, str. 51-60. (Tłumaczenie tekstu H-H. Lügera: *Text- und Diskursstrukturen auf der Spur* z j.niemieckiego).

ARTYKUŁY NAUKOWE:

- (1997): *Fachsprache der Wirtschaft als eine spezifische Kommunikationsform, dargestellt am Beispiel einer Textanalyse*. [w:] Bobran, M.(red.): *Zeszyty naukowe WSP w Rzeszowie. Językoznawstwo 4*. Wydawnictwo WSP w Rzeszowie. Rzeszów, s. 281-296.
- (2010): *Specyfika listu handlowego jako przedmiotu badań lingwistyki tekstów specjalistycznych*. [w:] *Stylistyka*. XIX/2010. Opole, Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, s. 323-342.
- (2014): *Style perswazji w polskim i niemieckim komentarzu ekonomicznym w prasie publikowanej online*. [w:] *Stylistyka XXIII: Dyskurs i styl – Discourse and Style*, Opole. S. 435-459.
- (2014): *Przekład tekstu naukowego na tle lingwistycznych badań polonistycznych i germanistycznych*. [w:] *Stylistyka XXIII: Dyskurs i styl – Discourse and Style*, Opole. S. 357-375 (wraz z A. Hanus).
- (2015): *Styl internetowych ofert pracy w ujęciu kontrastywnym polsko-niemieckim*. [w:] Malinowska, Ewa (red.): *Stylistyka XXIV*, 2015. Opole, S. 403-422.
- (2015): *Unternehmenskommunikation interkulturell – kulturbedingte deutsch-polnische Übersetzungsschwierigkeiten*. [w:] Olszewska, Danuta/ Kątny, Andrzej (red.): *Studia Germanica Gedanensia 33*, Gdańsk, S. 254-265.
- (2015): *Zwischen Bachtin und Beipackzettel: Polonistische Textsortenlinguistik, übersetzt für deutschsprachige Adressaten*. [w:] *Zeitschrift des Verbandes Polnischer Germanisten*. Zeszyt 1/2015. S. 13-30 (wraz z Z. Bilut-Homplewicz, A. Hanus).
- (2015): *Analiza struktur illokucyjnych w polskim i niemieckim liście handlowym jako metoda badawcza kontrastywnej lingwistyki tekstu?* [w:] *Biuletyn Polskiego Towarzystwa Językoznawczego*.
- (2016): *Zu Intertextualitätsrelationen in den Kommentartexten der polnischen Tagespresse*. [w:] Bartoszewicz, I./ Hałub, M./ Małysek, T. (red.): *Ansätze, Begründungen, Maßstäbe*. *Germanica Wratislaviensia 141*. Wrocław, S. 267-284. (wraz z A. Mac).
- (2018): „*Wir bitten Sie höflich, uns unbedingt mitzuteilen...*“ *Zwischen Globalkonvention und Kulturgeist in polnischen und deutschen Geschäftsbriefen*. W: Enrico Garavelli und Hartmut E. H. Lenk (red.): *Scriber lettere. Tipologie, fruizione, corpora. Brieve schreiben. Typologie, Verwendung, Korpora. Écrire des lettres. Typologies, utilisation, corpus. Mémoires de la Société Néophilologique de Helsinki; CII*. Helsinki: Neuphilologischer Verein 2018, str. 155-176.

- (2018): Właściwości stylistyczne poradnictwa prawnego w Internecie w aspekcie kulturowym. W: *Stylistyka XXVII*, 2018, str.173-191.
- (2019): Kollektives Gedächtnis und individuelle Erfahrungen in Beratungshandlungen online im deutsch-polnischen Vergleich. W: *Stylistyka XXVIII*, 2019, str. 473-489.
- (2021): Kommentare zu gesellschaftlichen Themen und ihre charakteristischen Züge in ausgewählten polnischen Tageszeitungen. W: *Zeitschrift für Slawistik* 2021, nr 66/1, str. 121-139. (współautorki: Bilut-Homplewicz, Zofia / Mac, Agnieszka).

TLUMACZENIA ARTYKUŁÓW NAUKOWYCH:

- (2004) Haase, Annegret - recenzja książki: *Makarska, Renata; Kerski, Basil (2004, Red.): Ukraina, Polska i Europa. Tożsamość europejska na nowej granicy zewnętrznej Unii Europejskiej*. [w:] Stępień, Stanisław (red.): *Biuletyn Ukrainoznawczy*. Numer 11/2005 (tłumaczenie z j.niemieckiego na j.polski).
- (2010) Heinemann, Wolfgang (2010): *Czy wszystko jest stylem? Refleksje dotyczące relacji tekstu i stylu*. [w:] Gajda, Stanisław (red): *Stylistyka*. XIX 2010. Opole, S.355-370 (wraz z Zofią Bilut-Homplewicz) (tłumaczenie z j.niemieckiego na j.polski).
- (2012) *Rozmowa o kontrastywności w badaniach nad tekstem i dyskursem*. [w:] tekst i dyskurs – text und diskurs 5/2012, S.13-32 (wraz z Zofią Bilut-Homplewicz, Dorotą Miller) (tłumaczenie wypowiedzi Kirsten Adamzik, Andreasa Musolffa i Mariann Skog-Södersved z j.niemieckiego na j.polski).
- (2013) Tłumaczenie rozmowy z prof. Thomasem Schröderem na temat relacji tekst-dyskurs-media. [w:] tekst i dyskurs – text und diskurs, 6/2013 (*Medienanalyse als Text- und Diskursanalyse*) S.15-35 (wspólnie z D.Miller).
- (2013) Tłumaczenie rozmowy z prof. Ulrichem Schmitzem na temat relacji tekst-dyskurs-media. [w:] tekst i dyskurs – text und diskurs, 6/2013 (*Medienanalyse als Text- und Diskursanalyse*) S.15-35 (wspólnie z D.Miller).
- (2015): Guido Löhrer: *Aksjologiczna eksplikacja działań*. [w:] Sofia. Pismo filozofów krajów słowiańskich, nr 15 (tłumaczenie z j.niemieckiego na j.polski).
- (2016): Gerhard Schönrich: *Teoria wartości Kanta? Próba rekonstrukcji*. [w:] Sofia. Pismo filozofów krajów słowiańskich, nr 16 (tłumaczenie z j.niemieckiego na j.polski).
- (2021): *Status und Herausforderungen der Medienlinguistik – Gespräch mit Prof. Krzysztof Kaszewski, Prof. Hartmut Lenk, Prof. Iwona Loewe, prof. Heinz-Helmut Lüger, Prof. Simon Meier-Vieracker, Prof. Magdalena Ślawska und Prof. Maria Wojtak* [w:] tekst i dyskurs – text und diskurs 15/2021, S.95-135 (tłumaczenie wypowiedzi prof. Iwony Loewe z j.polskiego na j.niemiecki).
- (2021): Bogusław Skowronek: *Schlüsselfragen der Medienlinguistik (aus der gegenwärtigen Perspektive)* [w:] tekst i dyskurs – text und diskurs 15/2021, S.157-170 (tłumaczenie z j.polskiego na j.niemiecki).

RECENZJE:

- (2014): Bilut-Homplewicz, Zofia (2013): Prinzip Perspektivierung. Germanistische und polonistische Textlinguistik – Entwicklungen, Probleme, Desiderata. Teil 1: Germanistische Textlinguistik, Frankfurt/ Main: Peter Lang Verlag, 227 stron. [w:] *Stylistyka XXIII: Dyskurs i styl – Discourse and Style*, str. 523-535.

INNE PUBLIKACJE:

Tłumaczenia tekstów naukowych na język niemiecki i polski opublikowane m.in. w:

- Kitowski, Jerzy (red.) (1996): *Problemy regionalnej współpracy transgranicznej*. Wydział Ekonomiczny Filii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Rzeszowie, Komisja Geografii Komunikacji Polskiego Towarzystwa Geograficznego w Warszawie. Rzeszów.
- Rößner, Thomas (1998): *Die mitteleuropäische West-Ost-Achse Sachsen-Schlesien-Galizien*. Institut für Länderkunde. Leipzig.
- Haase, Annegret (2002): *Südostpolen zwischen Umbruch und Neuorientierung*. Institut für Länderkunde. Leipzig.

CZYNNY UDZIAŁ W KONFERENCJACH NAUKOWYCH

- 14-17.05.1998 – **Karpacz**, 2. Polnisch-Deutsche Nachwuchskonferenz zur Glottodidaktik, Referat: *Anwendung des Geschäftsbriefes im Unterricht im Fach Wirtschaftsdeutsch*;
- 5-6.11.1999 – **Kraków**, 3. Polnisch-Deutsche Nachwuchskonferenz „Textlinguistik-Pragmatik“; Referat: *Möglichkeiten der Zuordnung des Geschäftsbriefes im Rahmen der Textsortentheorie*;
- 18-20.04.2002 – **Maribor/Ljubljana**, Międzynarodowa Konferencja „Germanistik im Kontaktraum Europa II“; Referat: *Implizite direktive Sprechakte in deutschsprachigen Geschäftsbriefen*.
- 15-18.10.2009 – **Rzeszów**, Międzynarodowa Konferencja „Tekst i styl” („Text und Stil”), Referat: *Zur Kennzeichnung des Geschäftsbriefes als eine Textsorte*.
- 30.07-07.08.2010 – **Warszawa**, Międzynarodowy Kongres Światowego Stowarzyszenia Germanistów, Referat: *Illokutionsstrukturen in der polnischen und deutschen Geschäftskorrespondenz – Vielfalt als Reichtum oder langweilige Konvention?*
- 19-22.05.2010 – **Maastricht**, Międzynarodowa Konferencja Naukowa "Translation and Meaning" (5th International Maastricht Colloquium „Translation and Meaning"), Maastricht School of International Communication, Referat: *Übersetzungs- und bedeutungsrelevante Unterschiede im Ausdruck von Intentionen in polnischen und deutschen Geschäftsbriefen*.
- **Graz** (październik 2010) – wykład gościnny w Instytucie Translatologii Uniwersytetu w Graz: *Geschäftsbrief als eine Textsorte*.
- 1-6.09.2011, **Helsinki**, Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Persuasionsstile in Europa“ („Style perswazyjne w Europie”), Referat: *Persuasive sprachliche Handlungen im polnischen und deutschen Wirtschaftskommentar der Online-Presse*.
- 28.10-29.10.2011 – **Tokio**, Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Alltag und Sprachgebrauch – Europäische Sprachen“, Referat: *Direktive Sprachhandlungen in der polnischen und deutschen Wirtschaftskommunikation – am Beispiel der Geschäftsbriefe*.
- 18-19.09.2012 – **Opole** – Izbicko, Konferencja Międzynarodowa „Kultura a styl”, Referat: *Style perswazji w polskim i niemieckim komentarzu ekonomicznym w prasie publikowanej online*.

- 24-25.09.2012 – **Bydgoszcz**, Konferencja Międzynarodowa Polskiego Towarzystwa Językoznawczego „Metodologiczne aspekty pragmatolingwistyki”, Referat: *Analiza struktur illokucyjnych w polskim i niemieckim liście handlowym jako metoda badawcza lingwistyki kontrastywnej ?*
- 3-7.10.2012 – **Salzburg**, Konferencja Międzynarodowa „Kommunikation in Change & Risk – EUKO 2012”, Referat: *Zur Bewältigung von wirtschaftlichen Schwierigkeiten in der Geschäftskorrespondenz aus kontrastiver textlinguistischer Sicht.*
- 20-22.05.2013 – **Warszawa**, Uniwersytet Warszawski, Konferencja GLOBE 2013, “Tekst naukowy wczoraj i dziś: wiedza – język (dyskurs) – przekład naukowy”. Referat: *Lingwistyczne modele wiedzy w badaniach polonistycznych i germanistycznych a przekład tekstu naukowego.* (wraz z A.Hanus)
- **Ljubljana** (maj 2013) – wykład gościnny na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu w Ljublanie: *Interkulturelle Unterschiede bei der Bewältigung von wirtschaftlichen Schwierigkeiten in der Geschäftskorrespondenz.*
- 9-11.05.2014, **Rzeszów**, Konferencja Stowarzyszenia Germanistów Polskich „Gegenwart und Zukunft der Auslandsgermanistik“. Referat: *Zwischen Bachtin und Beipackzettel: Polonistische Textsortenlinguistik in der Translation für deutschsprachige Adressaten.* (wraz z Zofią Bilut-Homplewicz i Anną Hanus).
- 18-19.09.2014, **Opole**, Międzynarodowa Konferencja Sławistyczna „Różnorodność kulturowa a styl”. Referat: *Dolącz do nas! – Styl internetowych ofert pracy w ujęciu kontrastywnym polsko-niemieckim.*
- 22-23.09.2014, **Kraków**, LXXII Zjazd Polskiego Towarzystwa Językoznawczego „Ciągłość i zmiana w języku i w językoznawstwie”. Referat: *Polonistyczne i germanistyczne badania językoznawcze nad korespondencją handlową na tle różnych dróg rozwoju lingwistyki tekstu w Polsce i w Niemczech – kontrast, konstans, kreacja.*
- 26-29.05.2014, **Helsinki**, Międzynarodowa konferencja naukowa: *Persuasionsstile in Europa II.* Uniwersytet w Helsinkach. Referat (wspólnie z A. Mac): *Zur Besonderheit und Stellung des Kommentars in der polnischen Presselandschaft.*
- 23-25.10.2014, **Turku**/ Finlandia, Interdisziplinäres Symposium der Forschungskooperation Europäische Kulturen in der Wirtschaftskommunikation (EUKO) - *Crossmediale Herausforderungen in der Unternehmenskommunikation.* Referat: *Kulturbedingte Besonderheiten in der externen Unternehmenskommunikation am Beispiel von polnischen und deutschen Stellenanzeigen.*
- 27-29.05.2015, **Helsinki**, Międzynarodowa konferencja naukowa: *Persuasionsstile in Europa III: Linguistische Methoden zur vergleichenden Analyse von Kommentartexten in Tageszeitungen europäischer Länder,* Uniwersytet w Helsinkach. Referaty (wspólnie z Z. Bilut-Homplewicz i A. Mac): 1. *Gibt es heute noch prototypische Kommentare? Kommentartypen und ihre charakteristischen Merkmale in der polnischen Presselandschaft.* 2. *Pressekommentare im Textsortennetz. Zur Spezifik der Berichterstattung in den polnischen Tageszeitungen.*

- 23-31.08.2015, Uniwersytet Tongji, **Shanghai**, XIII Kongres Międzynarodowego Stowarzyszenia Germanistów. Referat: *Text(sorten)netz kontrastiv – deutsch-polnischer Vergleich der intertextuellen Bezüge von Stellenanzeigen online*.
- 4-5.04.2016, **Lublin**, Interdyscyplinarna Konferencja Mediolingwistyczna: *Współczesne media – gatunki w mediach*. Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej. Referat: *Komentarz prasowy – innowacyjność a elementy prototypowe*.
- 21-23.09.2016, **Opole**, Międzynarodowa Konferencja Naukowa *Słowo a styl* (Word and Style). Referat: *Specyfika leksykalna poradnictwa prawniczego w Internecie*.
- 1-3.06.2016, **Helsinki**, Międzynarodowa Konferencja Naukowa: *Persuasionsstile in Europa IV*. Uniwersytet w Helsinkach. Referaty: 1. *Gesellschaftlich ausgerichtete Kommentare und ihre Typen in ausgewählten polnischen Tageszeitungen*. 2. *Bewerten in gesellschaftlich ausgerichteten Kommentaren anhand von ausgewählten polnischen Tageszeitungen* (współautorki referatów: Z. Bilut-Homplewicz, A. Mac).
- 16.09.2016, **Helsinki**, Międzynarodowa Konferencja Naukowa: *Briefe schreiben. Briefftypologien und -korpora*, Uniwersytet w Helsinkach. Referat plenarny: „*Wir bitten Sie höflich, uns unbedingt mitzuteilen...*“ – zwischen Globalkonvention und Kulturgeist in den polnischen und deutschen Geschäftsbriefen.
- 23-25.08.2017, **Helsinki**, VII Międzynarodowa Konferencja Mediolingwistyczna/ 7. Internationale Tagung zur Kontrastiven Medienlinguistik *Medienkulturen – Multimodalität und Intermedialität*. Referat: *Interkulturelle Aspekte der Online-Beratung zu rechtsbezogenen Fragen – Fachlichkeit oder Selbstkreation?*
- 20-21.09.2018, **Opole**, Międzynarodowa Konferencja Sławistyczna *Styl i pamięć*, Uniwersytet Opolski. Referat: *Obrazy pamięci zbiorowej i indywidualnej w dyskursie poradniczym online – ujęcie kontrastywne polsko-niemieckie*.
- 24-27.09.2018, **Odense** (University of Southern Denmark, Dania), *Linguistic Variation and Diversity / Sprachliche Variation und Vielfalt* (= 53. Linguistisches Kolloquium), Referat: *Wirtschaftsbezogenes Hypertext im deutsch-polnischen Kontrast*.
- 9-10.05.2019, **Lublin**, Interdyscyplinarna Konferencja Mediolingwistyczna: *Współczesne Media XI. Przemoc w mediach*. Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej. Referat: *Elementy agresji językowej w strategiach komunikacyjnych stosowanych w specjalistycznym dyskursie poradniczym online*.
- 20-22.05.2019, **Kraków**, Międzynarodowa Konferencja *Kurztexte und multimodale Kurzformen im öffentlichen Raum*, Referat: *Kurztexte in Online-Fachforen als neue Kommunikationsform in der vernetzten Gesellschaft*.
- 19-23.09.2019, **Moskwa**, 54 Kolokwium Lingwistyczne *Linguistic Encoding / Decoding in Global Contexts*. Uniwersytet Moscow City University, referat: *Zur Bildung eines (virtuellen) Gemeinschaftsgefühls in den Online-Beratungsforen im deutsch-polnischen Vergleich*.

• 22-23.04.2021, **Zwickau**, Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Empirische Einzelstudien zu Kurztexten im öffentlichen Raum“, Westsächsischen Hochschule Zwickau (online), referat: *Teaser und Thumbnail auf Internetseiten von polnischen und deutschen öffentlichen Nachrichtensendungen*.

• 15-21.08.2021, **Groningen**, World Congress of Applied Linguistics, International Association of Applied Linguistics, sekcja: „TV News Cultures: Understanding the Forms of News”, (online), referat: *Two distinct countries? Poland in the context of the election campaign - framing differences between public and private broadcasting stations*.

DYDAKTYKA

NAUCZANE PRZEDMIOTY:

od roku 2017:

Studia licencjackie:

- Praktyczna nauka języka niemieckiego
- Tłumaczenia pisemne (j.niemiecki)
- Język niemiecki w biznesie

do roku 2017:

Studia licencjackie i magisterskie:

- Praktyczna nauka języka niemieckiego – niemiecki język ekonomiczny, konwersacje, stylistyka, praca z tekstem,
- Tłumaczenie tekstów specjalistycznych,
- Tłumaczenie tekstów prawniczych,
- Tłumaczenia ustne,
- Tłumaczenia uwierzytelnione,
- Seminarium dyplomowe,
- Korespondencja handlowa.

Poddyplomowe Studia Translatologiczne UR

- Tłumaczenie tekstów urzędowych,
- Tłumaczenia uwierzytelnione,
- Tłumaczenie tekstów technicznych i technologicznych,
- Tłumaczenie tekstów z zakresu zarządzania i marketingu
- Tłumaczenie i formułowanie korespondencji handlowej,
- Spotkania biznesowe w aspekcie interkulturowym.

STAŻE I POBYTY ZAGRANICZNE:

1. październik/ listopad 1994 - Gesamtschule **Lich/ Niemcy** (staż dydaktyczny);
2. wrzesień 2010 - staż dydaktyczno-szkoleniowy na Uniwersytecie w Moguncji (**Mainz/ Gernersheim-Niemcy**) w ramach programu LLL-Erasmus, zakończony uzyskaniem Certyfikatu „Intensivkurs Dolmetschen” Uniwersytetu w Moguncji (Mainz);

3. październik 2010 - staż dydaktyczny na Uniwersytecie w **Graz/ Austria** (Instytut Translatologii Teoretycznej i Stosowanej) w ramach Projektu *Budowa potencjału dydaktycznego UR na poziomie europejskim* realizowanego przez UR;
4. październik 2011 - staż dydaktyczny na Uniwersytecie w **Zurychu (Szwajcaria)**, Instytut Lingwistyki Komputerowej w ramach Projektu NIPR realizowanego przez UR (2.10-15.10.2011);
5. październik 2011 - wizyta studyjna na Uniwersytecie w **Tokio (Japonia)** w ramach Projektu *Budowa potencjału dydaktycznego UR na poziomie europejskim* realizowanego przez UR (21.10-29.10.2011);
6. kwiecień/ maj 2012 - staż dydaktyczny (Erasmus – Teaching Staff Mobility) na Uniwersytecie w **Walencji/ Hiszpania**;
7. sierpień 2012 - staż dydaktyczno-szkoleniowy w ZHAW (Wyższej Szkole Nauk Stosowanych) w **Winterthur (Szwajcaria)** - „Nowoczesne metody nauczania języka specjalistycznego (j.niemiecki)”;
8. maj 2013 - staż dydaktyczny (Erasmus – Teaching Staff Mobility) na Uniwersytecie w **Ljubljanie/ Słowenia**;
9. październik 2015 - staż szkoleniowy i warsztaty dydaktyczne w ZHAW (Wyższej Szkole Nauk Stosowanych, Departement Angewandte Linguistik, Kompetenzzentrum Sprachtechnologie und mehrsprachige Kommunikation) w **Winterthur (Szwajcaria)**;
9. kwiecień 2016 - staż dydaktyczny (Erasmus – Teaching Staff Mobility) na Uniwersytecie w **Walencji/ Hiszpania**;
10. sierpień 2019 - staż dydaktyczno-językowy Fluency and English Language Development for Educational Staff w Executive Training Institute **Malta**;
11. lipiec 2021 - staż dydaktyczno-językowy Fluency and English Language Development for Educational Staff w Executive Training Institute **Malta**;
12. wrzesień 2021 - Intensive General English w Ośrodku Dydaktycznym Atlantic Language **Galway (Irlandia)**.

PODNOSZENIE KWALIFIKACJI

Szkolenia m.in. z zakresu:

- coachingu
- dydaktyki tłumaczeń
- audiodeskrypcji
- emisji głosu
- CAT-Tools (komputerowe narzędzia wsparcia tłumacza)
- języka angielskiego (w ramach programu Erasmus)

PEŁNIONE FUNKCJE I PRACE ORGANIZACYJNE

- praca w różnych zespołach przygotowujących m.in.: plany studiów na podyplomowe studia translatoryczne, sylabusy i harmonogramy zajęć na studia magisterskie i licencjackie, nowe specjalności (koordynator prac zespołu), Raport Samooceny na potrzeby Komisji Akredytacyjnej w Instytucie Filologii Germańskiej UR;
- praca w Komisji Rekrutacyjnej oraz Komisji Egzaminacyjnej Olimpiady Języka Niemieckiego na etapie okręgowym w IFG;
- współtworzenie i udział w realizacji projektu POWER na UR (2018-2020)
- przygotowanie (w ramach pracy zespołu 7os.) nowego kierunku studiów na Wydziale Filologicznym: Lingwistyka stosowana, studia I i II stopnia, stacjonarne, profil ogólnoakademicki;
- współorganizacja licznych wykładów gościnnych dla pracowników, doktorantów i studentów Instytutu Filologii Germańskiej;
- członek zespołu założycielskiego Ośrodka Badawczo-Dydaktycznego i Transferu Wiedzy *Tekst-Dyskurs-Komunikacja* na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Rzeszowskiego, działalność w ośrodku od roku 2011;
- Członek Komisji Konkursowej Konkursu na najlepsze tłumaczenie tekstu naukowego;
- udział w pracach Rady Instytutu FG jako przedstawiciel pracowników niesamodzielných;
- członek Rady Wydziału Filologicznego (2018-2019; jako przedstawiciel pracowników niesamodzielných)
- od 2019 – członek Rady Instytutu Neofilologii UR (jako przedstawiciel pracowników niesamodzielných)
- od 2020 – członek Senatu UR (jako przedstawiciel pracowników niesamodzielných)
- udział w realizacji projektu NPRH na Uniwersytecie Rzeszowskim: organizacja specjalistycznego szkolenia w 2012 roku oraz warsztatów dydaktycznych w 2016r w Wyższej Szkole Nauk Stosowanych w Winterthur (Szwajcaria) dla pracowników IFG UR we współpracy z Departement Angewandte Linguistik, ZHAW Winterthur;
- udział w realizacji projektu “Jednolity Program Zintegrowany Uniwersytetu Rzeszowskiego – droga do wysokiej jakości kształcenia”;
- prace tłumaczeniowe na rzecz innych wydziałów UR oraz w czasopiśmie naukowym *Sofia* wydawanym na UR;
- opieka nad projektami studenckimi: „Haiku – student w czasach pandemii” oraz „Business Intelligence” w ramach Koła Naukowego Lingwistów w Katedrze Lingwistyki Stosowanej;
- członek Zarządu Towarzystwa Polsko-Niemieckiego w Rzeszowie;
- tłumacz przysięgły języka niemieckiego od 1996 roku;
- pośrednik językowy PNWM (Polsko-Niemieckiej Współpracy Młodzieży).

NAGRODY I WYRÓŻNIENIA

Nagroda indywidualna Rektora UR za wyróżniającą się rozprawę doktorską (2009).